

త్యాగరాజస్వామి కీర్తనలు

సంపాదకులు

ఘృతస్థానం నరసింహభాగవతులు

Checked
1987

APR 20 1987

రూ 5/-

17
5

త్యాగరాజస్వామి కీర్తనలు

920

ఈ పుస్తకములు దొంగకుచ్చోటు :

నరస్వతి పవర్ ప్రెస్

రాజమహేంద్రవరము

సర్వస్వామ్యములు
అద్దేపల్లి లక్ష్మణస్వామి గారివి

2076

H. 155

10

మంచి కాగితముపైన క్రొత్తయెడిషన్ త్వరలో
ముద్రింప బడనున్నది

Saraswathi Power Press, Rajahmundry
This leaf Printed and the book Sold by
A. Lakshmanaswamy Naidu
For Addepally & Co., Educational Publishers
Order No, 4788—3-5-48-82 Copies.

శ్రీరామచంద్రాయనమః.

సద్గురు

త్యాగరాజస్వామీకీర్తనలు.

ఇవి

NOT TO BE ISSUED

భక్తిమంతులైన సంగీతవిద్వాంసుల యత్యంతోపయోగమును గుఱించి

ఆ సద్గురువరుల శిష్య పరంపరలయం దొక్కడైన

ఘృతస్థానం - బ్రహ్మశ్రీ - నరసింహభాగవతులచేత రచియింపబడిన

శ్రీత్యాగరాజస్వామి చరిత్రముతోను

అపూర్వ పద వ్యాఖ్యానముతోను

గూడిన యీ కీర్తనములను సదగు వారిచే

పరిష్కరింపబడి

మహారాజరాజశ్రీ, S. నారాయణస్వామయ్య గారివలన

చెన్నపురి

హౌడక్ ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రింపబడి

ప్రచురింపబడియె.

కీలకసంవత్సరము శ్రావణమాసము.

1908.

Copy Right Registered,

PRINTED BY

DOWDEN AND Co., AT THE "PEERLESS" PRESS, MADRAS.

పీఠిక.

ఈ ప్రపంచమునందుఁ గలవారు బ్రహ్మనందస్వరూప నిష్ఠయందుండి కృతార్థులగుటకు ముఖ్యసాధనమైన గాంధర్వవేదమును, మహాదేవ, నందిదేవ, నారద, తుంబురు, వాల్మీకి, భరద్వాజ, యాజ్ఞవల్క్య, మతంగాంజనేయ, భరతాదులైనవారు సంగీత శాస్త్రరూపముగా బయలుపఱచిరి. ఆ శాస్త్రములను మనపూర్వీకులును చక్కఁగా అభ్యసించి, సకలజనములను ఆనందపారవశ్యులనుగాఁ జేసి, తామును స్వానుభవ నిష్ఠ యందుండి సౌఖ్యమును బొందిరి. నానాటికి సంగీతమైనది లక్షణమందును అనుభవమందును తగ్గి, పొందికతప్పి యుండఁగ వచ్చి కాంశులైన శ్రీత్యాగరాజసద్గురు స్వాములు కలియుగమున నాలుగు వేలయెనమన్నూట యేఁబదితొమ్మిదవదగు (4859) బహుధాన్య సువత్సరమందవతరించి, తొల్లి హిరణ్యాక్షునిచే నశహరింపఁబడిన భూమిని వరాహావతారముఁ జేసి యుద్ధరించిన శ్రీహరివలె అవిద్యజ్ఞులవలన అపస్వరావలయితాపశబ్ద సాగరమున మునుఁగఁ జేయఁబడిన సుస్వర సంగీతము నుద్ధరించి బహువిధ కీర్తనములచేతఁ జక్కఁబఱచి ప్రసరింపఁ జేసి రనుట యందరికిని విశదమైనదే. ఆకీర్తనములే యిప్పుడు పదములు వణఁమెట్లుగ మిక్కిలి వేలుపడి తమయిచ్చకు వచ్చినట్లు పాడఁబడుచు వచ్చుచున్నవి. కనుకయే తగిన సంగీత విద్వాంసులు రాగతాళములఁ దప్పక పాడినప్పటికిని అక్షరములును పదములును శుద్ధములుగా లేకుండుటచే శోభిల్లకున్నవి; గాన సదరహి త్యాగరాజస్వామి శిష్యవర్యుల యొద్ద కీర్తనము లభ్యసించిన క్రింద సంతకమిడిన నేనుపరంపరగా మాగురువులవారి యొద్దనున్న పుస్తకములను గొని శుద్ధప్రతిగా బహుకీర్తనములను అచ్చువేయ నుద్దేశించి, ఏనూటయైదు (505) కీర్తనములను నాచే రచింపఁబడిన శ్రీ త్యాగరాజ స్వామి చరిత్రముతోను అపూర్వ పదవ్యాఖ్యానము తోను మొదటి పుస్తకముగ అచ్చువేయించితిని. రెండవ పుస్తకమందు మఱియు ననేక కీర్తనములను అచ్చు వేయింప నుద్దేశించి యున్నాఁడను.

తి. నరసింహ భాగవత స్వామి.

శ్రీ త్యాగరాజస్వాములవారి చరిత్రము.

జగములచే బొగడఁబడిన చోళమండలమునందు కావేర్యుత్తర తీరంబున జీవన్ముక్తిస్థల మగు , పంచనద , మను పేరుపొందిన యొక్క శివస్థలముగలదు. అందు నిత్యానుష్ఠానములఁదప్పక శ్రీరామభజనము చేసికొనుచు, శాంతగుణములుగలిగి, రామబ్రహ్మమను పేరుగల యొక భూసురశ్రేష్ఠుఁడు గలఁడు. అతఁడు సకల సద్గుణములఁబొందిన శాంత యను ధర్మపత్నితోఁ గూడి పుత్తులుగావలెనని శ్రీరామచంద్రుని గూర్చి తపముఁ జేయుచు వచ్చుచినములలోఁ గ్రమముగా రెండు పుత్తులు గలిగిరి. వారిలో మొదటివానికి జప్యేశుఁడనియు రెండవ వానికి త్యాగరాజస్వామియనియు పొంకముగా నామకరణములఁజేసిరి. రామబ్రహ్మము ఁఁభవ్యత్తియందుఁ దమకు లభించు పదార్థములచేఁ గుటుంబసంరక్షణముజేసికొని ఆనందముగ శ్రీరామభజనముఁ జేయుచు కాలము గడుపుచు నుండిరి. తరువాత తమ యిరువురిపుత్తులకు స్వ భాషలైన ఆంధ్రగీర్వాణభాషా పరిచయములను గావించి, ఉపనయన మును వేదోక్తకమముగ జటిపించి వేదశాస్త్రములను నేపిఁపించిరి. అందు జ్యేష్ఠుండగు జప్యేశుఁడు మందమతియగుటచే శాస్త్రపరిచయ మందు సామర్థ్యముచాలక యెల్లప్పుడు విషమస్వభావము గలవాఁడుగా నుండెను. రెండవకుమారుఁడగు త్యాగరాజస్వామియన్ననో తన తండ్రివలె బాల్యమందె జ్ఞానవైరాగ్యములఁగలవాఁడై తమతండ్రి దేవ తార్చనమునకు జలపుష్పగంధాదుల కైంకర్యమునుజేయుచు ఆయూరి యందుండు సంగీతవిద్వాంసుఁడగు , వీణ-వెంకటరమణదాసుల , యొద్ద

జేరి సంగీతాభ్యాసము జేసికొనుచుండెను. అటువెనుక కొన్నిదినములలో త్యాగరాజస్వామి సంగీత సాహిత్యములయందు నైపుణ్యమును బొంది సంస్కృతాంధ్రభాషలయందు శ్రీరామగుణముల నిరువది నాలుగువేల కీర్తనములచే పాడవలెనని నిశ్చయించి మొట్టమొదట, 'గిరిరాజసుతాతనయా', యను కీర్తనముచే విఘ్నేశ్వరుని ప్రస్తుతించ గణేశుడును ప్రసన్నుడై సీదుకోరిక నెఱవేరునని యనుగ్రహించి తిరోధానుడయ్యెను. వెనుక శ్రీరామచంద్రవిషయముగా, 'నిన్నే భజనసేయువాడ', నను కీర్తనను, 'ఆరంభించి', 'జగతానందకారక', 'మడుకుగల', 'ఎందరోమహానుభావులు', 'సాధించేనే', 'కనకనరుచిరా', యనుపంచరత్నములను పేరుగల అయిదుకీర్తనములను రచియించి పాడిరి. ఆపిమ్మట అయ్యిరువురకు, గ్రమముగా వివాహములుజఱిపించి రామబ్రహ్మము పరగతిపొందిరి. తరువాత ప్రపంచ ధర్మములయందు తగిలిన జప్యేశుడును పారమార్థిక ధర్మనిష్ఠాతులైన త్యాగరాజస్వామిలును ఐకమత్యములేక విభక్తులైరి. త్యాగరాజస్వామిలు తమ గృహమందు అర్థభాగమును కులపరంపరాగత శ్రీరామ విగ్రహాదులను పరమధనముగాఁబొంది శ్రీసీతారామ లక్ష్మణాంజనేయులను అలంకరించి, 'కొలువైయున్నాడే', యను కీర్తనమును, తమకబ్బిన పరమభాగ్యమునుదలచి, 'కొలువమరేగదా', యను కీర్తనమును పాడి యానందించిరి. మఱికొన్నిదినములకు వెనుక తమకు సద్గురుకృపకావలయుననితలచి శ్రీనారదస్వామిని ధ్యానముఁజేసి, 'గురులేక ఎటువంటి', 'సీచిత్తమునిమలము', 'బుద్ధిరాదు', అను నిట్టికీర్తనములను రచియించిరి. ఇట్లుండునవసరంబున శ్రీవాల్మీకి యంశముగాఁబ్రకాశించు త్యాగరాజస్వామిలకు అనుగ్రహముఁ జేయుటకు నారదమహామునియు ఒక సన్యాసివేషముతో వారిమందిరమున కరుదెంచిరి. త్యాగరాజస్వామియు వచ్చిన సన్యాసిని సాష్టాంగముగ నమస్కరించినిలువ, సన్యాసి త్యాగరాజస్వామిలనుజూచి, ఓభక్తశిరో

మః శి వంశమునందు ఆవిభజించిన కుమారకా ! శ్రీరామగుణములు నిండిన నీదుసంగీత సాహిత్యములను విననాసఁగొని యిచ్చటికి వచ్చితిని. కొంచెము గానముచేయుదువుగాక అనుటయు, నాయొద్ద సంగీతము విన నాసఁగొనిన సన్యాసి నారదమునిగా నుండవలయునని ఊహించి, 'రామానిన్నె', 'శ్రీనారద', 'నారదగురుస్వామి', 'వరనారద', యను కీర్తనములను బాడఁగా, సన్యాసివిని ఇతఁడు మనస్వరూపమును ఎఱిఁగి నాఁడనితలఁచి త్యాగరాజస్వాములకు రామతారక మంత్రము నుపదేశించఁగా, మనముప్పొంగి, 'ఎంతభాగ్యమో', 'ఇదేభాగ్యము.' 'ధ్యానమే', 'ముమ్మూర్తులు', 'సందేహమునుదీర్పము', అను కీర్తనములను పాడఁగ, సన్యాసి విని తనయొద్దనున్న స్వరార్ణవమును నొక పుస్తకము నిచ్చి తిరోహితుఁడయ్యెను. ఆపుస్తకమువలననే త్యాగరాజస్వాములకు సప్రకారమగు సంగీతసాహిత్యముల నైపుణ్యమువృద్ధిపొందెను. తరువాత, 'సీతావర', 'స్వరరాగ సుధారస', 'గీతాథాము', 'సంగీతజ్ఞానము', 'సంగీతశాస్త్ర', 'నాదోపాసన', 'మోక్షము గలదా', 'ఆనందసాగర', 'శోభిల్లు', 'రాగసుధారస', యను కీర్తనములచే సంగీతముయొక్క మహిమను కొనియాడి శ్రీరామమూర్తిని ప్రత్యక్షము గదర్శించవలెనని, 'ఎన్నడుచూతునో', 'నేనెందు వెదకుదురా', 'వినయమునను', అనునిట్టి కీర్తనములను, తనమనమును శిక్షించి, 'వినవే ఓమనసా', 'ఊండేది', 'మనసాశ్రీరామచంద్రుని', 'మరవకురా', 'పరలోకసాధనమే', 'భజరే భజమానస', 'తెలిసిరామ', 'కడతేరరాదా', 'భజనసేయరాదా', 'భజనసేయవె', 'చక్కనిరాజమాగఁము', అనునట్టి యనేకకీర్తనములనుబాడిరి. మఱియునువాగీశుఁడను భక్తునికి పరమశివుఁడు దర్శనమిచ్చినఅవ్వారి దక్షిణకైలాసాలయమునకుఁ బ్రతిదినమునుదమధర్మపత్ని సహితులైయఱిఁగి దిన మొక్కటికి లక్షయు నెనిమిది వేలరామనామముల జపించి భగవదర్పణముజేయుచువచ్చెను. అట్టి రామభజనమందుఁగల

సౌఖ్యమును న్లాఘించి, , అబ్బరామభక్తి, , పదవిసేనదృక్తి, నామ
కుసుమములచే, , ఎటులైన, , భక్తిబిచ్చ, , రామభక్తి సాంబా
జ్యము, , స్తరణేసుఖము, అనినకీర్తనలచేతఁ గొనియాడి, , తెలియ
లేదు, , నడచినడచి, , ఏమిజేసి తేమి, , రామానీయెడ, , నిజము
గనీ, , నీభజనగాన, , కలినరులకు, అనినకీర్తనములచే భక్తిరసమె
ఱుంగని మనుజులను నిందించి పరితాపమునొందిరి. ఇటుల తొంబది
యాదుకోట్ల రామనామములఁజేసి ముగిసినదినమందు శ్రీరాముఁడు
తనపరివారముతో దర్శనమియ్యఁగా చిత్తానందమునొంది, , గిరిపై నెల
కొన్న, , దొరుకునా, , కనుగొను సౌఖ్యము, , సాగసుజూడ, , ఎంత
ముద్దు, , నిన్నువినా సుఖము, , శ్యామసుందరాంగ, , లావణ్య
రామా, , మరకతమణివర్ణ, , యను కీర్తనములను బాడి యానం
దించిరి. ప్రతిదినమును రాత్రితాను శయనించఁ బోవుటకు మునుపు
ఫలక్షీరతాంబూలములను శ్రీరాముని సన్నిధియందుంచి, ఉపచారము
లతో, , ఆరగింపవె, , విడముసేయవె, , యనుకీర్తనములను పవ్వ
ళింపుకీర్తనములను పాడి తెరవేసి శయనింతురు. ఉదయకాలమునందు
లేచి తెరఁదీసి జూచునెడల సగముపాలును సగముపండును మిగతపడి
యుండును తాంబూలము, నమిలి యుంటగఁ దమ్మపడిగలోఁబెట్టఁబడి
యుండును. ఇత్తెఱుంగున శ్రీరాములవారిచే ఇయ్యఁబడిన ప్రసాదము
లను పరమపావనమని భుజించి, , నినుబాసి, , రామనీసమాన,
, మేరుసమాన, , కరుణాసముద్ర, , భవనుత, , మోహనరామ,
, కాదువేల్పులు, , ఎందుకొగలింతురా, , చేతులార, , ఎట్లుదొఱికి
తివ్రా, , తులసీదళములచే, , తులసీబిల్వ, , యను కీర్తనములను
పాడిరి. ప్రత్యేకాదశియందును తానుపవసించి, రాత్రి శ్రీరాములవారికి
ఉత్సవము నడిపించుటయందుఁ బాడునట్టి, , శ్రీపతె, , రమించునారు,
, నెనకుంచినాను, , నినువినా నామదిందు, , నగుమోము, , దాశరథే

దయాశరథే , , ఏరాముని తల్లిదండ్రులు , , మనవినివినుమా , , మర
చేవాడనా , , రామా నీపై , , విననాస , , లోకావన , , యను
కీర్తనముల సుఖమును చెప్పతరముగాదు. బృందావన ద్వాదసిదినమున
తుళశమ్మకు పూజజేసి , , దేవి శ్రీతుళశమ్మ , , అమ్మరావమ్మ , , తుళ
శమ్మ , , తుళసీ జగజ్జనని , , యను అనేక కీర్తనములను పాడిరి.
త్యాగరాజస్వాములు తమయొద్ద సంగీతములను చక్కగా నభ్య
సించిన సచ్చిష్యులతో శ్రీపంచాపగేశ్వర సప్తస్థలప్రదక్షిణోత్సవ
మందు పాడుచువచ్చెడు వైభవములను కొనియాడ వేయిమోములు
గల యాదిశేషుఁడును సమర్థుఁడుగాఁడు. , , నాదతనుం , , ఏహిపంచన
దీశ , , దేవాదిదేవ , , యనుకీర్తనముల సుఖమువచింప నలవియగునో ?
ప్రతిసంవత్సరమును తమగృహమందు జఱుఁగు శ్రీరామ నవమ్యుత్సవ
మందు బ్రాహ్మణ సంతర్పణము విశేషముగా జఱుపుచు వత్తురు.
నూతన నూతనములుగా వారి కీర్తనములను వినుటకువచ్చు రసిక
జనుల గణుతింప నలవిగాదు. ఉత్సవమునకును భజనమునకును
బహువిధ విఘ్నములను జేయుచువచ్చు తమయగ్రజుడైన జప్యే
శుఁడు త్యాగరాజస్వాములకుఁ బ్రాణరూపమై ప్రకాశించు నీతా
లక్ష్మణ హనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర మూర్తిని తనకిష్టులైన దుష్టు
లనుగూర్చుకొని, దొంగిలించి, కావేరీప్రవాహములోఁ బారవేసెను.
అప్పుడు త్యాగరాజస్వాములు నిజమెఱిగి , , అన్యాయముసేయకురా ,
, , నాయెడవంచన , , మరియుద గాదురా , , మరియుద గాదయ ,
, , రానిదిరాదు , , అను కీర్తనములను శ్రీరాములవారి వియోగమును
సహించనివారై , , ఎందుదాగినాఁడో , , ఎంతరాని , , చేరరావ
దేమిరా , , చలమేలరా , , మఱిమఱినిన్నే , , కొనియాడె , , మారు
బల్క , , ఏమిదోవ , , అభిమానము , , రామసన్ను , , బట్టివిడువ ,
, , కులబిరుదును , , ఏమినేరము , , నన్నుబ్రోవ , , ఎందుకునిర్దయ ,

, పాహిరామచంద్ర , , వేరెవ్వరె , , రామచంద్ర నీదయ , , రామ
 దైవమా , , సార్వభౌమ , , చెంత నెసదా , , ఎంత వేడుకొందు ,
 , తనవారితనము , , మాటాడవేమి , , సీతాపతే , , సాక్షి లేదనుచు ,
 , నామొఱుకల గింప , , కాల హరణ , , మదిలోన , , ఆదయశ్రీరఘు ,
 , దరిదాపులేక , , బ్రోచేవారెవరే , , రామాభిరామ , , దండముఁ
 బెట్టేనురా , , బలుక వేమి , , నేమొఱుకబెట్టితే , , నాటిమాట , , వద్దనే
 వారు , , లేమిదెల్పు , , బాగాయెనయ్య , , తనమీదనే , , శ్రీకాంత ,
 , నీచిత్తము నాభాగ్యము , అను కీర్తనములనుబాడి యాహారనిద్రలు
 లేక, ప్రలాపించుచుండు సమయమున, ఒక దినము భగవంతుఁడు వీరికి
 స్వప్నమందు గోచరించి తాముండుచోఁటెఱిఁగింపఁ గా వేరియందు
 ఇసుకను త్రవ్విత్రవ్వి వెదకుచువచ్చిరి. ఒకసంవత్సరము చెల్లినవెనుక
 నలుగురు మూర్తులు నగపడిరి. తత్క్షణమే సంప్రోక్షణము గావించి,
 , రారామా యింటిదాక , , రఘువీరరణ ధీర , , ఏలనీదయరాదు ,
 , ముద్దుమోము , , అలకలల్లలాడ , , శ్రీరామ జయరామ , , కలిగి
 యుంటె , , ఏపనికో , యను కీర్తనములనుబాడి తనివి నెందిరి.
 వెనుక జప్యేశునికి నుబుద్ధి కలుగఁజేయవలెనని భగవంతుని ప్రార్థిం
 చినమాత్రమున వానికిని నుబుద్ధి గలిగి యనుకూలుఁడై రామభజ
 నముఁ జేయుచువచ్చెను. ఒకదినమందు తమధర్మపత్ని యింటిలోఁపల
 ధర్మసంవర్ధని యంబతో మంతనమాడుకొనుచుండఁగాఁ దలఁలున
 వీరులోపలికిపోఁగా దేవి అంతర్ధానురాలాయెను. వీరు తమఆలినిజూచి
 ఎవరితో మాటలాడుచునుంటివని యడుగఁగ, పత్ని యేమియుపలుకక
 నిలువఁగ, , దఁని తెలిసికొంటి , , మందగమన , , శివేపాహి , , అంబ
 నిన్నుకన్నతల్లి , , నన్నుకన్నతల్లి , యనుకీర్తనములనుపాడి తా నెఱిఁగి
 కొనినసంగతిని బ్రకాశింపఁజేసిరి. కొన్నిదినములకుఁ బిమ్మట పత్ని
 పరగతి నొందినవెనుక, ఆయుత్తమురాలగు నిల్లాలిగుణములనుదలఁచి

వియోగమును సహించనివారై, , తొలిజన్మమున , , తొలినేజేసిన ,
 , ఏ పాపము , అను కీర్తనములను పాడి వ్యసనపడిరి. ఒక సమయమున
 తంజనగరపురాజు తమ సగరికి రావలెనని త్యాగరాజస్వాములవారిని
 పిలువనంపఁగ అక్కడికేగ మనము లేనివారై, , నిధిచాల , యను
 కీర్తనమును పాడి నరస్తుతియందును పారితోషికము నొందుటయం
 దును ఇష్టము లేనివారై ఉపేక్షగా నుండఁగ, రాజుకోపముగొని
 మఱియు వారిని పిలుచుకొనిరమ్మని భటులసంపెను. సేవకులును వారి
 యొద్ద కఠిఁగి రాజాజ్ఞ నెఱిగింపఁగా, అందుకు త్యాగరాజస్వాములు
 సేవకులనుజూచి, త్యాగరాజస్వామి సామాన్యపురాజునొద్ద రానేరరని
 చెప్పియంపఁగ రాజుకోపించి వారిని ఏప్రకారమున నైన నిర్బంధించి
 సగరికి తేవలెనని దలచఁగ, వానికి నోర్వకూడని కుక్షిరోగము కలు
 గఁగావాఁడు మహనీయుల యపరాధముచేతఁ గుక్షిశూల తనకుఁగలిగె
 నని తలచి వేఁగమె వారి శరణుచెందఁగ వారును కుక్షిరోగము నివర్తి
 యగునటుల భగవంతుని ప్రార్థించఁగ రాజుకు రోగము నివృత్తియై
 సుఖముగలిగెను. వెనుక తమశిష్యులతో తిరువదిస్థలముఁ జేరి అలమేలు
 మంగపత్తియైన శ్రీనివాసుని దర్శనముసేయుటకై యాలయమునకుఁబోవ
 సన్నిధియందు తేర వేయఁబడియుండెను. అప్పుడు త్యాగరాజస్వాములు
 భగవంతుని దర్శనముసేయవల్లపడక, తమపాపమె తేరగావచ్చిమఱుఁగుఁ
 జేయుచున్న జేగాని వేఱులేదని, , తేరవీయఁగరాదా , యను కీర్తనము
 పాడఁగ ఆతేర తక్షణమే తెగిక్రిందఁబడెను. తరువాత వేంకటేశునిదర్శ
 నముఁ జేసి సేవించి, , వేంకటేశునిను , అను కీర్తనముచేత స్తుతించి,
 తిఱిఁగి నచ్చునపుడు కోపూరను శివస్థలమందు వసించుచున్న సుందరేశ
 ముదలియను భక్తుఁడు నీరి రాకను విని ఎదురుకొనివచ్చి పిలువగాఁ,
 ఆయూరియం దొకవారము దనుక వసించి అయ్యారి సుందరేశ్వరస్వా
 మిని , ఈవసుధ నీవంటి , , కోరిసేవింప , , శంభోమహాదేవ , , నమ్మి

వచ్చిన' యను కీర్తనములచే స్తుతించిరి. వెనుక అయ్యారినివదలి బయలుదేరునపుడు భక్తుడైన సుందరేశముదలి త్యాగరాజస్వామిల వైరాగ్యము నెఱింగి, వీరు మనయొద్ద నేమియుగ్రహింపఁజాలరని నిశ్చయించి రహస్యముగ సహస్రసంఖ్య రాఘముల నించిన ఒక సంచిని వీరిపల్లకిలోనున్న పెట్టెలోఁబెట్టి శిష్యులయొద్ద సంగతులను దెలిపి అనిపెను. ప్రొద్దు పొడువ నొక జాముండునపుడే శిష్యులు పల్లకిని మోసికొని బయలుదేరిరి. ఇరుప్రక్కలను అటవులు నిండి భయంకరముగా నుండు మాగఁమున బోవుచునుండఁగాఁ గొందఱు దొంగలు పల్లకినిచుట్టుకొని వింటిలో చిన్న రాళ్ళనుబెట్టి పల్లకినిగుఱి పెట్టి కొట్టిరి. పల్లకినిమోయు శిష్యులును పల్లకిని చుట్టివచ్చు శిష్యులును మిక్కిలి భయపడి, 'స్వామి! దొంగలు వచ్చియున్నారు. భయమాచున్నది ఏమిసేయుదు'మనిరి. అందుకు ఆసద్గురువుల వారు దొంగలు వచ్చినయెడల మనకేమిభయము మనవద్ద ఏమియున్నదనిరి. అందుకు శిష్యులు స్వామి! కోవూరు సుందరేశముదలి వేయి రూపాయలు నిండిన ఒకసంచిని పల్లకిపెట్టెలో నుంచియున్నాఁడనిరి. తత్క్షణమే పల్లకిని నిలుపుకొని భగవంతునిదలఁచి, ముందు వెనుక, 'రఘువీర' యను కీర్తనములను పాడిరి. అపుడు శ్రీరామలక్ష్మణులు భయంకరులైన బంటులవలె వేసముదాల్చి పల్లకి కిరుప్రక్కల నిలిచి దొంగలపైని బాణములేసిరి. ఆశరములు దొంగలపైఁబడి గాయపఱచినవి. ఐనను ఒకరిని చంపలేదు. ఏలన మహాత్ములైన త్యాగరాజస్వామిలవారి కటాక్షములకు పాత్రులైనవారిని జంపుటకు భగవంతునికి ఇష్టములేదు. దొంగలు కొంతదూరము వెనుకకుఁబోయి పల్లకి కిరు క్రేవలనుండు శూరభటులయొక్క సౌందర్యమును పరాక్రమమును జూచుచుండిరి. అప్పుడు సూర్యుఁడును తన వంశతిలకులైన రామ లక్ష్మణులకుఁ బల్లకిని రక్షించుశ్రమమును పరిహరించు వానివలె పూర్వ

దిశయందు ఉదయమాయెను. తోడనే రామలక్ష్మణులు మఱిగిపోయిరి. ఇవి యన్నియు త్యాగరాజస్వాములకు వారి శిష్యులకును తెలియదు. వెనుక దొంగలు పల్లకి సమీపమునకువచ్చి త్యాగరాజస్వాములకు నమస్కరించి, 'స్వామి! మేముదొంగలము. తమయొద్ద మ్రుచ్చిలింపవచ్చి తిమి. పల్లకికి ఇరుప్రక్కలనిలుచుకొని మామీఁద బాణములను వషిం చుచున్న ఇరువురు ఎక్కడ మఱిగిపోయిరో, అమ్మలచే మమ్ము గాయపఱచియున్నను వారిమీద మాకుఁ గోపము జనించలేదు, వారి సౌందర్యములను జూడఁగ మిక్కిలి యానందము వృద్ధిపొందుచు నున్నది. ఈ బంటుల నెక్కడ సంపాదించుకొంటిరి, ఇప్పుడెక్కడికిఁ బంపితి రని, యడిగిరి. అదివిని త్యాగరాజస్వాములు ఇట్లు జటిపించి నది భగవంతుఁడే కాఁబోలునని నిశ్చయించి కన్నుఁగవల నానందా శ్రులుగారఁగ దొంగలనుజూచి, ఓ దొంగలారా! మీరుచూచిన బం టులను దయచేసి మాకుఁ జూపుఁడు. ఇదుగో వేయిరూపాయలు మీకిచ్చెదనని పల్లకిలోనుండి రూకలసంచిని క్రిందికిఁద్రోసిరి. అంతట దొంగలాశ్చర్యపడి స్వామి! సేవకులు నిలిచినది తమకు తెలియదా, వేయిరూపాయలు మాకొసంగి వారిని జూపమని యెదరే, యని విన్న వింప, త్యాగరాజస్వాములు ఓ దొంగలారా! మా కులదైనములైన రామలక్ష్మణులను కన్నులారజూచిన మీభాగ్యమే భాగ్యము. తొలి జన్మమున నేమి తపముజేసితిరో మీకు రామలక్ష్మణులు దర్శనమిచ్చిరి. మహాపాపియైన నాకు వారి సందర్శనము చిక్కలేదనుచు కన్నీరు గారఁగ, 'రామబాణ, 'ఎవరిచ్చిరి, 'వాచామగోచర, మనుక్తిర్దనము లనుఁగాడిరి. భగవంతుని దర్శనమువలనను భక్త కటాక్షముల వలనను నాఁడు మొదలుకొని దొంగలు తమచౌర్యకృత్యమును వదలిపెట్టి శ్రీరామభక్తులై, త్యాగరాజస్వాములవారి శరణుఁబొంది, వారిపల్ల కిని మోసికొని వనమార్గముగ వచ్చుచు నుండునపుడు, మధ్యలో

ఒక అగ్రహారము కనబడెను. అచ్చటనుండు గుడివాకిట జనులు గుంపుగూడియుండిరి. త్యాగరాజస్వాములు శిష్యులనుబిలిచి యేమిగుంపు విచారింపుఁ దనిరి. ఆలాగే వారు పోయివిచారించిరి. ఒక బ్రాహ్మణుఁడు చేతిబిడ్డనుగల తనభార్యతో తిరుపదియాత్రకు బయలుదేరి వచ్చెను. త్రోవ తెలియని విచారముతో అడవిమాఁగఁమున వచ్చునపుడు సూర్యుఁడ స్తమించెను. దంపతులు దైవాధీనముగా, రాత్రి తొమ్మిదిగడియలకు ఈయూరినిజూచిరి. పులిమొదలై నదుష్టమృగములబాధలచే ఒక్కొక్క ఇంటికినిబోయి తలుపులను కొట్టి బిలిచియు ఇంటివారు తలుపులను తెఱచినవారుగారు. భయముచే ఈగుడిలోఁపల దాగి యుండుదమని గుడి తలుపులఁజూచిరిగాని; తలుపులకు లోగడియ వేయఁబడి యుండెను. యాత్రికుఁడైన బ్రాహ్మణుఁడు తనపత్నినిజూచి, పత్ని! నేనీగోడమీఁది కెక్కిలోఁపలికిదుమికి తలుపు తెఱచెదను. పిమ్మటలోఁపలికిపోయి తలుపులనుమూసికొని రాత్రిని గడుపుదమని, గోడపై కెక్కి లోఁపలికి దుమికెను. అక్కడ నొక్క బావియుండెను ; గాన, దానందునఁబడి మృతిఁబొందెను. వానిభార్య చాలాసేపు తలుపుతీయకుండుట యెఱిగి, ఏమి విపరీతమో తెలియలేదని, ఉదయపర్యంతము ప్రలాపించు చుండినది. ప్రొద్దుపొడిచిన వెనుక ఊరిజనులు గుడితలుపు తెఱచి, బావినిపడిన బ్రాహ్మణుని వెడలఁదీసి ప్రాణముపోయిన యాప్రయాణిని చుట్టుకొని యున్నారు. ఆప్రయాణిభార్యయు తనపతిమీఁదఁబడి, నాథా! యని, విలపించుచున్నది. అని నన్నిటిని విచారించిన శిష్యులు గురువులకు నెఱిగించిరి. త్యాగరాజస్వాములు మనసుకరఁగి ప్రేతమై యుండు ఆప్రయాణిని జూచి అతని మెడనుండు తుళసిమాలికను జూచి, వాని హరిదాసుఁడని ఎఱిగి, వానికి ప్రాణదానము చేయవలెనని, నాజీవా ధారా! యను కీర్తనముచే శ్రీరాముని ప్రార్థించఁగ, భగవంతుఁడు వానికిప్రాణమియ్యఁగ వాఁడు లేచినడిచిన వృత్తాంతము తెల్ల త్యాగ

రాజస్వాములకు వినిపించి, వారికి ప్రణామము చేసి, తిరుపదికి వెళ్లెను. త్యాగరాజస్వాములును పంచనదక్షేత్రమునకు వచ్చిచేరిరి. పల్లకిమోసికొని వచ్చినదొంగలును ఆక్షేత్రమునందే వసించి వైరాగ్యముతో శ్రీరామభజనముజేసికొని ఆనందముతో జీవించుచుండిరి. పిమ్మట త్యాగరాజస్వాములు భూలోక వైకుంఠమైన శ్రీరంగక్షేత్రము చేరి రంగనాయికా సమేతుడై వేంచేసియుండు శ్రీరంగపతికి నమస్కరించి, 'ఓరంగళాయి, కరుణజూడవయ్య, రాజువెడలె, యను కీర్తనములను బాడి యాచోటునుండి మధ్యాహ్నమున తేత్రమున కఱిగి, శ్రీమహాలింగస్వామిని దర్శించి, శ్రీ గోవిందపురమునధిస్థానముగా ప్రకాశించు జగద్గురువులైన శ్రీ బోధేంద్రస్వాములకు నమస్కరించి, శ్రీధరవేంకటేశ్వరులను మిక్కిలి కొనియాడి, నమస్కరించి, నాగపురికేగి నీలాయతాక్షి అంబాసహితుడైన కాయారోహణేశ్వరస్వామిని యనేకకీర్తనములచే స్తుతించి, పంచనదక్షేత్రమునకు వచ్చి చేరిరి. అచ్చట త్యాగరాజస్వాముల రాక కెదురుచూచుచున్న సంగీతవిద్వాంసుడైన గోవిందదాసుఁడు వీరికి నమస్కరించి తనసంగీతములను వినిపించ వానిగానమునకు మెచ్చి చాలాకొనియాడిరి. కొన్నిదినములు గడిచిన వెనుక కాళీక్షేత్రమునుండి ఒకభక్తుఁడు రామేశ్వరయాత్ర నుద్దేశించి వచ్చునపుడు పంచనదక్షేత్రమున నాదుభక్తులైన త్యాగరాజస్వాముల దర్శనముజేసిపొమ్మని వానికి శ్రీరాములవారు స్వప్నమందుఁదెలుప, వాఁడును ఆలాగే పంచనదమునకువచ్చి వీరిని దర్శించి నమస్కరించి తనకు భగవంతుఁడు స్వప్నమందు చెప్పినవానిని దెలియఁజేయ, 'దాశరథి' యనుకీర్తనముపాడి ఆనందము నొందిరి. ఈలాగున సనేకకీర్తనములకు ప్రహ్లాదవిజయ నౌకాచరిత్రము లను గ్రంథములను రచించి యెనుబదెనిమిదవ వయస్సున, జ్ఞానమొసంగరాదా, ఇదిసమయమురా కృపజూచుటకు, అను కీర్తనములచే దమకు మోక్షమొసంగవలెనని

మనము కఠిగిపాడిరి. శ్రీరామచంద్రుండు ప్రత్యక్షుడై నీవు సన్మసించు
కొనుము. నేటికి సప్తమ దివసంబున నీకు నాపదవి నిచ్చెద
నని చెప్పి అంతర్ధానుడాయె. తోడనే మిక్కిలి సంతోషముగ వేదవిదు
లైన బహుబ్రాహ్మణోత్తములును భాగవతోత్తములును తమశిష్యు
లును నిండిన తమగృహమందు సన్మసించుకొని భగవంతుడు నిర్దే
శించిన సప్తమదినమైన కలి నాలుగువేల తొమ్మన్నాట నలువదెనిమి
దవసంవత్సరమగు (4948) పరాభవసంవత్సర పుష్యబహుళ పంచమీ
తిథియందు బ్రహ్మస్వరూపమై వెలుగొందువారి శిరమునుండి యొక అద్భు
తమైన తేజస్సు వెలువడి గగనమార్గమునందు చెల్లఁగా సకలజనములు
దర్శించి యాశ్చర్యమునొందిరి. ఆకాశమునందుండి పుష్పవృష్టి గలిగెను.
గంధర్వులకు సాటియైన వారిశిష్యులు శ్రీరామభజనముఁ జేసిరి. అంతట
మహోత్సవమును కొనియాడిరి. తోడనే శ్రీ త్యాగరాజస్వాముల
వారికి సన్యాస విధిప్రకారము కావేరితీరమున సమాధియమర్చి మహా
భిషేకము జఱిపించిరి. బృందావనము రచియించిరి. ఆసమాధిని దర్శించు
వారికిని చరిత్రమును చదువువారికిని వినువారికిని శ్రీరాములవారు
సర్వాభీష్టములను గలుగఁజేయుదురుగాక.

కీర్తనముల విషయసూచిక.

1 జగదానందకారక	నాటరాగః	ఆ	36
2 దుడుకుగల	కాళ	ఆ	15
3 ఎందరోమహానుభావులు	శ్రీరాగః	ఆ	22
4 సాధించెనె	ఆరభి	ఆ	29
5 ఏమందునె	శ్రీమణి	ఆ	2
6 పరిహాసకమా	ననస్పతి	రూ	4
7 అపరాధముల	ననాళి	ఆ	„
8 ఎవరితోనేదెల్పుదు	మానవతి	దే	5
9 ఎటుకారాదని	మనోరంజని	ఆ	„
10 ఏమనిమాట్లాడితి	తోడి	ఆ	8
11 కద్దనవారికి	„	ఆ	„
12 కొలువమరెగదా	„	ఆ	„
13 జేసినదెల్ల	„	ఆ	„
14 నీదయరావలె	„	ఆ	„
15 నీవంటిదెవము	„	ఆ	„
16 కోరినదులు	„	ఆ	„
17 కరుణజూడవమ్మ	„	ఆ	„
18 హరియనువారి దివ్యనామకీర్తన	„	ఆ	„
19 దాశరథి నీఋణము	„	దే	„
20 కడలేరరాదా	„	దే	„
21 ఆరగింపవె	„	రూ	„
22 బృందావన	„	రూ	„
23 తప్పిబ్రతికిబోవ	„	రూ	„
24 నినువినానుఖము	„	రూ	„
25 ఎవరు తెలియగ	„	రూ	„
26 రేమానస-ది.	„	రూ	„
27 దాచుకోవలెనా	„	జం	„

28 మున్ను రావణ-ది.	లోడి	జం	8
29 ఎందుదాగినాడో	"	త్రి	"
30 ఎందుకు దయరాదు	"	త్రి	"
31 ఏమి జేసి తేమి	"	చా	"
32 వారిధినీకు, భక్తవిజయం	"	చా	"
33 పొద్దుపొయ్యెనె	"	చా	"
34 రూకలుపది	దేశికలోడి	ఆ	"
35 రాజు వెడలె	"	రూ	"
36 నమోనమో-ది.	"	తి. ల	"
37 నేపొగడకుంటె	"	జం	"
38 ఆదయశ్రీరఘు	ఆహరి	ఆ	"
39 ఎటులకాపాడుదునో	"	త్రి	"
40 చల్లరెరామ-ది.	"	చా	"
41 ఇదినీకుమేరా	పున్నాగవరాళి	ఆ	"
42 తవదాసోహం-ది.	"	ఆ	"
43 హరిహరినీయొక, నౌకాచరిత్రం	"	ఆ	"
44 ఎవరు తెలియ	"	చా	"
45 ఇంతభాగ్యమని	"	చా	"
46 పాహికల్యాణ-ది	"	చా	"
47 ఇంకయోచన	ఘంటా	ఆ	"
48 గారవింప	"	రూ	"
49 ఇన్నాళ్ళునన్నేలి	"	త్రి	"
50 రారామాయింట-భ.	అసావేరి	ఆ	"
51 ఏపనికో	"	జ్ఞ	"
52 లేకనానిను	"	జ్ఞ	"
53 నమ్మకనేమోస-ది.	"	రూ	"
54 సమయముదెలిసి	"	చా	"
55 ధ్యానమెవరమైన	ధన్యాసి	ఆ	"

56 సంగీతజ్ఞానము	ధన్యాసి	దో	8
57 రామాభిరామ	"	దో	"
58 శ్యామసుందరాంగ	"	రూ	"
59 ఎందుబాయి	"	రూ	"
60 నీచిత్తము నిమలా	"	చా	"
61 శ్రీరామదాస-ది.	"	చా	"
62 జానకీరమణ	శుద్ధసీమంతినీ	ఁ	"
63 తెలియలేరు	ధేనుకా	దో	9
64 సరివారిలోన	భిన్నషడ్జం	దో	"
65 దాశరథి దయాశరథి	కోకిలస్రియా	దో	11
66 మనసా మనసామఖ్యా	నధకానీ	రూ	"
67 నేమొరబెట్టితే	రూపానతి	త్రి	12
68 పరాకుజేసిన	బాజాహులీ	ఁ	13
69 సమయము ఏమరకె	కల్గడా	ఁ	"
70 శ్రీజనక తనయె	కలకంఠి	ఁ	"
71 ఏరాముని నమ్మితిన్	వసుళాభరణం	త్రి	14
72 నీదయ రాదా	వసంతభరణి	రూ	"
73 దేవి శ్రీతులశక్తు	మాయామాళవగౌ	ఁ	15
74 మేరు సమాన	"	ఁ	"
75 విదులకు మ్రొక్కెద	"	దో	"
76 తులసీ దళముల	"	రూ	"
77 కన్న తల్లినీ	సావేరి	ఁ	"
78 రామబాణ	"	ఁ	"
79 పరాశక్తి	"	ఁ	"
80 సంసార్మలైతె	"	ఁ	"
81 రామాభిజేహం	"	ఁ	"
82 శ్రీరామ రామ రామ-ది.	"	ఁ	"
83 శ్రీరామచంద్ర రాఘవ-ది.	"	ఁ	"

84 దరిదాపులేక	సావేరి	దే	15
85 తుళసీ జగజ్జననీ	"	యా	"
86 తీరునానాలోని-భ.	"	జం	"
87 రామాభి రామరఘు-ది.	"	జం	"
88 కర్తమే బలవంత	"	చా	"
89 ఇంతకన్న దెల్పు	"	చా	"
90 జయ జయ సీతారాం-ది.	"	చా	"
91 తెర తీయగరాదా	శాశిపంతు	ఆ	"
92 కాసిచ్చేదె	"	ఆ	"
93 మోసభో	"	ఆ	"
94 రామరామ కృష్ణయనరే-ది.	"	ఆ	"
95 శ్రీగణపతిని	సౌరాష్ట్రం	ఆ	"
96 రామరామ గోవింద-ది.	"	ఆ	"
97 నేరమా రామ	"	దే	"
98 దేన రామరామ	"	యా	"
99 పాహి మాంహరే-ది.	"	యా	"
100 వినయమునకు.	"	చా	"
101 కరుణాజలధే-ది.	నాదనామక్రియా	ఆ	"
102 సుధామాధుర్యభాషణ	సింధురామక్రియా	ఆ	"
103 దేవాదిదేవ	"	దే	"
104 సీతమ్మమాయమ్మ	లలితా	యా	"
105 ఇంతనుచు	గుంటక్రియా	ఆ	"
106 మామవసతతం	జగన్మోహిని	ఆ	"
107 శోభిల్లున స్తస్వర	"	యా	"
108 జయజయశ్రీరఘు	శారి	ఆ	"
109 గ్రహబలమేమి	రేవగుప్తి	దే	"
110 వరాలందుకొమ్మని	ఘుర్జరి	ఆ	"
111 రాకాశశివదన	ధక్కా	ఆ	"

112 సుగుణములే	చక్రవాకం	రూ	1
113 ఎటులబ్రోతు	"	త్రి	"
114 ఎన్నడుజూతునో	కలావతి	ఆ	"
115 ఒక సారిజూడ	"	ఆ	"
116 ఎంతముద్దో	బిందుమాలిని	ఆ	"
117 చల్లగ నానో	వేగవాహిని	ఆ	"
118 మనసాఎటు	మలయపూరుతం	రూ	"
119 ముగ్ధమోము	సూర్యకాంతం	ఆ	17
120 మరియాదగాదయ్యా	భైరవం	దే	"
121 ఎట్లదొరికితివో	వసంత	ఆ	"
122 వరశిఖవాహన	సుప్రదీపం	ఆ	"
123 ఫణివతి శాయి	ఝంకారధ్వని	ఆ	19
124 నాదతనం	చిత్తరంజిని	ఆ	"
125 కలుగునాపద	పూర్ణలలితా	ఆ	"
126 కొల్లునైయున్నాడే	నరభైరవి	ఆ	20
127 సర్వాంతర్యామి	భైరవి	ఆ	"
128 ఉపచారములను	"	ఆ	"
129 శ్రీరఘువరసుగుణాలయ	"	ఆ	"
130 రామకోదండ-ది.	"	ఆ	"
131 నమ్మినవారిని	"	ఆ	"
132 నాథబ్రోవవె-ది.	"	ఆ	"
133 ఏనాటినోము	"	ఆ	"
134 ఇందుకాబుట్టించితివి	"	ఆ	"
135 ఆనందమానంద-ది.	"	ఆ	"
136 ఉపచారముజేసే	"	రూ	"
137 ద్వైతముసుఖమా	రీతిగౌళ	ఆ	"
138 బడలికదీర	"	ఆ	"
139 పరిపాలయ పరిపాలయ-ది.	"	ఆ	"

140 బాలబాలెందు	రీతిగౌళ	ఆ	20
141 చేరరావదేమిరా	,,	దో	,,
142 రాగరత్న మాలిక చే	,,	రూ	,,
143 నన్ను విడిచి-భ.	,,	చా	,,
144 సీతా నాయక-ది.	,,	చా	,,
145 రామరామసీవారము-ది.	ఆనందభైరవి	ఆ	,,
146 సీకే తెలియక	,,	ఆ	,,
147 నగుమోముగనలేని	ఆభేరి	ఆ	,,
148 శ్రీమానిని	పూర్ణపక్షం	దో	,,
149 లావణ్యరామ	,,	రూ	,,
150 చలమేలగా	మార్గహిందోళం	దో	,,
151 ఎందుకొంగలింతురా	శుద్ధదేశి	ఆ	,,
152 రఘునందనరాజమోహన	,,	దో	,,
153 సామజవరగమన	హిందోళం	ఆ	,,
154 మనసులోని	,,	ఆ	,,
155 మరుగేలరా	జయంతశ్రీ	దో	,,
156 అనాథుడనుగాను	జంగలా	ఆ	,,
157 నాటిమాట	దేవక్రియా	ఆ	,,
158 సముఖాననిల్వ	కోకిలవరాళి	దో	,,
159 పాహిరామదూత	వసంతవరాళి	రూ	,,
160 రారసీతా	హిందోళవసంత	రూ	,,
161 శ్రీరామపాదమా	అమృతపాహిని	ఆ	,,
162 కలిగియుంటె	కీరవాణి	ఆ	21
163 నాదలోలుండై	కల్యాణవసంత	రూ	,,
164 ఏటియోచనలు	కిరణావళి	దో	,,
165 పరాకుసీకేల	,,	ఆ	,,
166 చక్కనిరాజ	ఖరహరప్రియా	ఆ	22
167 చేతులార	,,	ఆ	,,

168 నడచి నడచి	ఖరహరప్రియా	ఆ	22
169 కోరి నేవింప	,,	ఆ	,,
170 చిత్రరత్న	,,	ఆ	,,
171 విడము నేయ వే	,,	ఆ	,,
172 రామనీసమాన	,,	రూ	,,
173 పక్కలనిలుబడి	,,	త్రి	,,
174 పాహి రామ రామ-ది.	,,	త్రి-ల	,,
175 రామానీయెడ	దీపికం	చో	,,
176 ఎవరని నిగ్గయించిరి	దేవామృతవర్షిని	చో	,,
177 ఎవరిచ్చిరిరా	మధ్యమావతి	ఆ	,,
178 వేంకటేశ	,,	ఆ	,,
179 శ్రీరామజయ-ది.	,,	ఆ	,,
180 రామనామభజ-ది.	,,	ఆ	,,
181 రామకథాసుధా	,,	చో	,,
182 అలకలల్ల	,,	రూ	,,
183 నాద్దుపైబలికేరు	,,	జం	,,
184 నళినలోచన	,,	చా	,,
185 అడిగిసుఖము	,,	చా	,,
186 నామకుసుమములచే	శ్రీరాగం	చో	,,
187 యుక్తముగాదు	,,	చా	,,
188 కారుబారు	ముఖారి	ఆ	,,
189 క్షీణమైతిరుగ	,,	ఆ	,,
190 దలచినంతనే	,,	ఆ	,,
191 చింతిస్తున్నాడే	,,	ఆ	,,
192 సరసీరుహానన	,,	చో	,,
193 సంగీతశాస్త్ర	,,	చో	,,
194 ఎంతనినె	,,	రూ	,,
195 ఇందుకాయీ-ది.	,,	చా	,,

196 పదవినీసద్భక్తి	సాళగ్రామ రవి	ఆ	22
197 అన్యాయము సేయకురా	కాపి	ఆ	,,
198 ఎదినీబాహు	,,	ఆ	,,
199 రామారఘుకుల	,,	చా	,,
200 పాహిమాంశ్రీ-ది.	,,	చా	,,
201 అతడెథన్యడు-ది.	,,	చా	,,
202 ఎన్నాళ్లునీదోవ-ది.	,,	చా	,,
203 రామ పాహి మేఘు-ది.	,,	చా	,,
204 నీభజనగాన	నాయకి	ఆది	,,
205 కనుగొను సౌఖ్యము	,,	రూ	,,
206 దయ లేనిబ్రతుకు	,,	జం	,,
207 ముందు వెనుక	దర్బారు	ఆ	,,
208 నారదగురుస్వామి	,,	ఆ	,,
209 రామాహోభ	,,	ఆ	,,
210 యోచనా కమల	,,	ఆ	,,
211 ఏల తెలియలేదో	,,	త్రి	,,
212 ఎందుండి	,,	త్రి	,,
213 పరిపాలయ-ది.	,,	చా	,,
214 రామాభిరామ రమణిమ-ది.	,,	చా	,,
215 రామానిన్నె	హుసేని	ఆ	,,
216 రఘువీర రణధీర	,,	రూ	,,
217 రామరామరామసీతా-ది.	,,	రూ	,,
218 సర్వలోక దమా-ది.	,,	త్రి-ల	,,
219 బ్రోచేవారెవరే	శ్రీరంజని	ఆ	,,
220 మారుబల్కుకున్న	,,	ఆ	,,
221 భువినిదాసుడని	,,	యో	,,
222 సరియెవ్వరె	,,	యో	,,
223 సొగసుగా	,,	రూ	,,

224 కన్నతండ్రినామై	దేవమనోహరి	దే	22
225 కులబిరుదు	,,	రూ	,,
226 ఎవరికై యపతార	,,	చా	,,
227 రామభక్తిసాంబాజ్య	శుద్ధబంగాళ	ఆ	,,
228 తొలి నేఁజేసిన	,,	ఆ	,,
229 మోక్షముగలదా	సారమతి	దే	,,
230 ఓరచూపు	కన్నడశాళ	దే	,,
231 సొగసుఁజూడ	,,	రూ	,,
232 రానిదిరాదు	మణిరంగు	ఆ	,,
233 మనవినివినుమా	జయనారాయణి	దే	,,
234 పరితాపము	మనోహరి	రూ	,,
235 సనాతన	ఫలమంజరి	దే	,,
236 సుఖిఎవరో	కానడా	దే	,,
237 శ్రీనారదనాద	,,	రూ	,,
238 పట్టివిడువ	మంజరి	ఆ	,,
239 ఎంత నేర్చిన	సింధుసన్యాసి	దే	,,
240 చిన్ననాటనే	కల్యానిధి	రూ	,,
241 ఎవరైనలేరా	సిద్ధసేనా	దే	,,
242 సన్నుభోవ నీకింత	ఆభోగి	దే	,,
243 మనసునిల్పు	,,	ఆ	,,
244 వినతాసుత	జయంతసేనా	ఆ	,,
245 ఎన్నాళ్లుతిరిగేది	మాళవశ్రీ	ఆ	,,
246 శ్రీరమ్యచిత్త	జయమనోహరి	ఆ	,,
247 యజ్ఞదులు	,,	ఆ	,,
248 నీభక్తిభాగ్య	,,	రూ	,,
249 కమలాస్తకుల	బృందావనసారంగ	దే	,,
250 గురులేక ఎటువంటి	గౌరీమనోహరి	జం	23
251 వరదరాజనిన్ను	స్వరభూషణి	రూ	,,